

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**ПРОБЛЕМИ ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ
ТА КРИЗОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**DISASTER AND CRISIS
PSYCHOLOGY PROBLEMS**

Науковий журнал

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 24824–14764ПР, видане 27.04.2021 року Міністерством юстиції
України

Журнал має категорію «Б» та входить до Переліку фахових видань України
зі спеціальності 053 - психологічні науки
(наказ МОН України № 530 від 06.06.2022 р.)

Електронна сторінка видання - <http://dcpp.nuczu.edu.ua>

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

✓	екстремальна психологія	✓	кризова психологія
✓	психореабілітація	✓	психокорекція

2025-1(9)

Зміст

ЕКСТРЕМАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ	
Валерій Боснюк, Валерій Олефір, Іван Пономаренко Роль особистісних характеристик в оцінці професійного благополуччя працівників ДСНС	5
Геннадій Грибенюк Гендерні експектиції жінок у конативних проявах надійності їх дій	18
Оксана Литвиненко Психологічна ефективність техніки дебрифінгу в діяльності пожежників: аналіз теорії та практики застосування	35
Олег Назаров, Андрій Левченко Особливості досліджень професійних деформацій та деструкцій у вітчизняній психології діяльності в особливих умовах	46
Ліна Перелигіна, Ольга Жогло, Тетяна Селюкова Психологічні особливості перспектив кар'єрного зростання майбутніх працівників ДСНС України з різною спрямованістю мотивації досягнення	56
Тетяна Чередниченко Посттравматичне зростання особистості як психологічний феномен	70
КРИЗОВА ПСИХОЛОГІЯ	
Яна Амурова, Любов Галушко Особистісна психокорекція як необхідна передумова успішної професійної діяльності майбутніх психологів ДСНС України	79
Вікторія Доценко, Сергій Тамарін Інтегративний підхід у психотерапії для відновлення стосунків між військовими та їхніми родинами	91
Наталія Кучеренко, Ігор Приходько Інноваційні цифрові технології, які використовуються для проведення психологічної реабілітації військовослужбовців	103
Володимир Полегонький Психоаналітичне осмислення сорому та провини як центральних переживань у травматичному досвіді	121
Ліна Перелигіна, Антон Швалб, Любов Балабанова Трансформація життєвих цінностей та орієнтирів у молоді України під впливом війни	132
Ірина Фільчук Особливості психоемоційного стану людини постраждалої внаслідок війни	144
Микола Фомич Теоретична модель невизначеної втрати внаслідок насильницького зникнення	157
Любов Юрченко, Тетяна Чубіна, Марія Дмитренко Особливості порушення психологічного стану та реабілітація населення України, травмованого війною	171
Наталія Оніщенко Пам'яті професора Олександра Володимировича Тімченка	183

Редакційна колегія

Наталія Вікторівна Оніщенко – доктор психологічних наук, професор. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Черкаси (Україна).

Геннадій Сергійович Грибенюк – доктор психологічних наук, професор. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Черкаси (Україна).

Микола Володимирович Фомич – кандидат психологічних наук, доцент. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Черкаси (Україна).

Валерій Федорович Боснюк – кандидат психологічних наук, доцент. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Черкаси (Україна).

Ліна Анатоліївна Перелигіна – доктор біологічних наук, професор. Національний університет цивільного захисту України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Черкаси (Україна).

Олег Матвійович Кокун – дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор. Інститут психології ім. Г. С. Костюка, Національна Академія педагогічних наук України, Київ (Україна).

Ігор Іванович Приходько – доктор психологічних наук, професор. Національна академія Національної гвардії України, Національна гвардія України, Харків (Україна).

Alexis Lorenzo Ruiz – доктор психологічних наук, професор. Гаванський університет, Президент Кубинського товариства психології, Гавана (Куба).

Юлія Юрївна Чистовська – доктор психологічних наук, професор. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Міністерство освіти і науки України, Черкаси (Україна).

Василь Олександрович Лефтеров – доктор психологічних наук, професор. Міжнародний гуманітарний університет, Міністерство освіти і науки України, Одеса (Україна).

Василь Ілліч Осьодло – доктор психологічних наук, професор. Національний університет оборони України, Міністерство оборони України, Київ (Україна).

Василь Васильович Стасюк – доктор психологічних наук, професор. Національний університет оборони України, Міністерство оборони України, Київ (Україна).

Наталія Дмитрівна Потапчук – доктор психологічних наук, професор. Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, Державна прикордонна служба України, Хмельницький (Україна).

Видання засновано у 2007 році

Виходить 2 рази на рік

Засновник і видавець

Національний університет
цивільного захисту України

Технічний редактор

Платонов В.М.
науковий співробітник

Адреса вул. Онопрієнка, 8,
Черкаси, 18034

Контактна інформація

Tel.: +38 (095) 139-62-64

Website:

<http://dcpp.nuczu.edu.ua>

E-mail: dcpp@nuczu.edu.ua

**Свідоцтво про державну
реєстрацію видання** КВ №
24824-14764 ПР від 27.04.2021

Журнал має категорію «Б» та
входить до Переліку фахових
видань України зі
спеціальності 053 -
психологічні науки (наказ
МОН України № 530 від
06.06.2022 р.)

Затверджено до друку

Протокол засідання вченої
ради НУЦЗ України № 12 від
27.05.2025

Підписано до друку

17.06.2025

Формат 60x84/8

Папір 80 г/м²

Ум. друк. арк. 7,07

Наклад 50 прим.

© Національний університет
цивільного захисту України,
2025

UDC 159.9

The scientific journal accepts for publication original, previously unpublished empirical and theoretical research in the following areas: extreme psychology, crisis psychology, psychorehabilitation, psychocorrection

EDITORIAL BOARD

Nataliya Onishchenko Doctor of Psychological Sciences, Professor. National University of Civil Protection of Ukraine, State Emergency Service of Ukraine, Cherkasy (Ukraine).

Hennadiy Hrybenyuk Doctor of Psychological Sciences, Professor. National University of Civil Protection of Ukraine, State Emergency Service of Ukraine, Cherkasy (Ukraine).

Mykola Fomych Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor. National University of Civil Protection of Ukraine, State Emergency Service of Ukraine, Cherkasy (Ukraine).

Valeriy Bosnyuk Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor. National University of Civil Protection of Ukraine, State Emergency Service of Ukraine, Cherkasy (Ukraine).

Lina Pereyhina Doctor of Biological Sciences, Professor. National University of Civil Protection of Ukraine, State Emergency Service of Ukraine, Cherkasy (Ukraine).

Oleh Kokun Full Member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Doctor of Psychological Sciences, Professor. H.S. Kostyuk Institute of Psychology, National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv (Ukraine).

Ihor Prykhodko Doctor of Psychological Sciences, Professor. National Academy of the National Guard of Ukraine, National Guard of Ukraine, Kharkiv (Ukraine).

Alexis Lorenzo Ruiz Doctor of Psychological Sciences, Professor. University of Havana, President of the Cuban Psychological Society, Havana (Cuba).

Yuliia Chystovska Doctor of Psychological Sciences, Professor. Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy, Ministry of Education and Science of Ukraine, Cherkasy (Ukraine).

Vasyl Lefterov Doctor of Psychological Sciences, Professor. International Humanitarian University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Odesa (Ukraine).

Vasyl Osodlo Doctor of Psychological Sciences, Professor. National Defense University of Ukraine, Ministry of Defense of Ukraine, Kyiv (Ukraine).

Vasyl Stasiuk Doctor of Psychological Sciences, Professor. National Defense University of Ukraine, Ministry of Defense of Ukraine, Kyiv (Ukraine).

Nataliya Potapchuk Doctor of Psychological Sciences, Professor. Bohdan Khmelnytsky National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine, State Border Guard Service of Ukraine, Khmelnytskyi (Ukraine).

The issue was founded in 2007

It comes out twice a year

Founder and Publisher

National University of Civil Protection of Ukraine

Technical editor

Vladyslav Platonov,
Research Officer

Address Onopriienka Str., 8,
Cherkasy, Ukraine, 18034

Contact information

Tel.: +38 (095) 139-62-64

Website: <http://dcpp.nuczu.edu.ua>

E-mail: dcpp@nuczu.edu.ua

State certificate registration of the publication KV № 24824-14764 PR dated 27.04.2021

The journal is included in the List of professional publications of Ukraine in the specialty 053 - psychological sciences (order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 530 from 06.06.2022).

Approved for printing Minutes of the meeting Academic Council for NUCP Ukraine № 12 dated 27.05.2025

Signed for print
17.06.2025

Format 60x84/8 Paper 80 g/m²
Condit. print. sheet. 7,07
Circulation 50 cop.

© National University of Civil Protection of Ukraine, 2025